

ನಿರ್ದೇಶಕರ ವರದಿ

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

೧

ನಾಗರಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಂಪನ್ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೊಡುಗೆ

೨

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನೈದಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು

೩

ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಗಳು

೪

ವಿಶ್ವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

೫

ಸಾಮಾಜಿಕ ಧೈಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

೬

ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೂಚಕಗಳು

೭

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:	ಡಾ॥ ಎಸ್.ಬಿ.ವರ್ಮಾ, ಡಾ॥ ಪಿ.ಕೆ.ಪಾಂಡಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆ.ಜಯಂತಿ, ಜಿ.ಎಮ್.ಕಮಲಕ್ಕೆನ್,
ಪ್ರಥಮ ಸಂಪಾದಕರು:	ಡಾ॥ ಜೆ.ಎಸ್.ಮಾಡುರ್
ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಪಾದಕರು:	ಆರ್. ವೆಂಕಟೇಶ್
ಹೋರಮಟ ವಿನ್ಯಾಸ:	ಎನ್. ಸಂದೀಪ್
ಭಾಯಾಚಿತ್ರ ಸಮೂಹ:	ಎ. ಬಿ. ಎಸ್. ವಿಜಯ್ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ
ಕನ್ನಡಾನುವಾದ:	ಎ.ರೇವತಿ, ಕವಿತಾ ಏ ರಾವ್, ಸಂಧ್ಯಾ ರಾವ್
ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಹಕಾರ:	ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ಕನ್ನಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ನಿರ್ದೇಶಕರ ವರದಿ

ಕಳೆದ ವರ್ಷದಂತೆ ೨೦೧೮-೧೯ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೈಮಾಂತರಿಕ್, ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಾಲುಗಳು ಎದುರಾದರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ತಂಡಗಳ ಶೈಫ್ಲತಮ ಸಾಧನೆಗಳ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸರ್ವತೋಮುಖಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಉತ್ಸಾಹ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದು ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ತಂತಮ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಶೈಫ್ಲತೆಯನ್ನು ಮೇರೆಯುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೃದಯಮೂರ್ವಕ ವಂದನೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೨೦೧೮ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷದ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಹಾಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿಯ ವೈಮಾಂತರಿಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹತ್ವಮಾಣ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ವರದಿಗೆ ಜೀವಾಳವಾದಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರುವ ಇಡೀ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ತಂಡದ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

೨೦೧೮-೧೯ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವೈಮಾಂತರಿಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಗಳು ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ

ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಉತ್ತಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸಾಧನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕಾರಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಸಾದ “ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ” (“ಸ್ಪ್ರೆಡೀ ಉತ್ಪಾದನೆ”) ಧೈಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ. ಇನ್ನೇಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೧೮ರಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ೨೦೧೯ರವರೆಗೂ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ ತನ್ನ ಲಿಖಿನೆಯ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನಾ ಸಂಪತ್ತರ (ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ) ವನ್ನು ಆಚರಿಸಿತು. ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ “ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಹೋತ್ಸವ” ಎಂಬ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಇದನ್ನು ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ ದೇಶದಲ್ಲಿಡೆ ವಿಜ್ಞಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿತು. ಅಂತಹೇ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರ ಸಹ ಲಿಖಿನೆಯ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯರ್ ೨೦೧೮ ರಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾಂಸರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹಾಗೂ ವೈಟ್‌ಸಿಸಿಕ ಮುನ್ದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಈ ವರ್ಷಾರಂಭವು ಎಪ್ರಿಲ್ ೨೦೧೯ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಬೋಜಿಸಲಾದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕ್ರಿಂಗಾರಿಂಹೆದ್ದಮ ಸಭೆಯೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಜ್ಞಂಭಣೆಯಿಂದ ನೇರವೇರಿತು. “ಸ್ಪ್ರೆಡೀ ಉತ್ಪಾದನೆ”ಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರವು ಕೊನೆಂದ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

ಭಾರತೀಯ ಉದ್ದಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು, ವಿನ್ಯಾಸಕಲೆ ಮತ್ತಿತರ ಕುಶಲತೆ / ಕ್ಷಮತೆಗಳ ಪರಿಚಯ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ಯಶಸ್ವಿ ಯೋಜನೆಯಾಯಿತು. ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದಮಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹೆಸರುವಾಸಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಾದ “ಧ್ವನಿ”, “ಧೃತಿ”, “ಅಭಿಯಾಸ್” ಮತ್ತು ಆಟೋಕ್ಲೇವ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದರು. ವೈಮಾಂತರಿಕ್ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಉದ್ದಮಗಳಾದ ಚೋಯಿಂಗ್, ಬಿಎಚ್‌ಇವಲ್, ಬಿಇಲ್, ಎಚ್‌ಎವಲ್, ಬಾಶ್, ಟಿಎಂಸ್, ಟಿಸಿಎಸ್, ಎಲ್ & ಟಿ, ರಿಲಾಯನ್, ಟಾಟಾ ಪವರ್, ಇವರೇ ಮುಂತಾದವರು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗರಿ ಮೂಡಿಸಿದ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಾಧನೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತ ಸ್ಪ್ರೆಡೀ ನಿರ್ವಾಹಕ ಪರಿಷತ್ ಸಾರ್ವಸ್ವತ “ಸಾರಸ್” ಸಾರಿಗೆ ವಿಮಾನವು ತನ್ನ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಏಳಿಸಿ ಜನಪರಿ ೨೦೧೯ರಂದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಅನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೧೯ ರಂದು ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಕೇಂದ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ - ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವ ಡಾ. ಹರ್ಷವರ್ಧನ್ ಹಾಗೂ ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ. ಗಿರೀಶ್ ಸಾಹ್ಯ ಅವರ ಸಮುದ್ರಿದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನವು ತನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಹಾರಾಟವನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಿತು. ಹಾರಾಟವನ್ನು ಏಕೆಸಿದ ನಂತರ ಈ ಮಹನೀಯರು ವೈಟ್‌ಸಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರ, ಎಎಸ್‌ಟಿಇ, ಡಿಜಿಟಲ್‌ಎ, ಸೆಮಿಲ್‌ಕ್ಷ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತು ಎಚ್‌ಎವಲ್ ತಂಡಗಳ ಜಂಟಿ

ಚಿತ್ರ. ೧. ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿಗಿನ್‌ ಹಾರಾಟ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೋಗಳಿದರು (ಚಿತ್ರ. ೧.೨). ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಮನರುಜ್ಞೇವನಗೊಂಡ ಈ ಪರಿಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಡಾ. ಗಿರೀಶ ಸಾಹ್ಯ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಯಾವಳಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮತ್ತೆನ್ನು ಸುಧಾರಿತ ಸಾರಸ್ ಮಾರ್ಕೆ ಇ ವಿಮಾನದ ವಿನ್ಯಾಸ ಇತ್ಯಾರ್ಥವಾಗುವ ಮನ್ನ ಈ ವಿಮಾನವು ಹತ್ತಿಂದ ಹದಿನ್ಯೆಮುದ್ರಾ ಹಾರಾಟಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವೇ ಇಲ್ಲ.

ಎನ್‌ಟಿಎಫ್‌ ನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ ೒೧೯೦ ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯ ಮ್ಯಾಲಿಗಲ್ಲು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ೧.೨೩೧ * ೧.೨೩೧ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ವಾಯು ಸಂಕೋಚನ ಸುರಂಗ ಸೌಲಭ್ಯವು ೫೦ ಅರ್ಥಮಾಣ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ೫ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅತಿವೇಗದ ಪರೋಡ್ಯುನಮಿಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ವಿಕಸಿಸಿ ೧೯೬೧ - ೨೦೧೨ ರವರೆಗೂ ವಾಯು ಸುರಂಗ ಪರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ (ಚಿತ್ರ. ೨ ಅ.೫).

ಇದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಸಾಧನೆಗಳು ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ

ಚಿತ್ರ. ೨. (ಅ) ಇಸ್ತೇರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್ ಕಿರಣ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ೧.೨೨೨ ಸ್ಟ್ರೀಸೋನಿಕ್ ಗಾಳಿ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದರು (ಆ) ಎನ್‌ಟಿಎಫ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು

ಚಿತ್ರ. ೨. ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿಗಿನ್‌ ಹಾರಾಟದ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಚಿವರು

ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆದಿದೆ. ಮಿರಾಜ್ ೨೦೧೦ ವಿಮಾನದ ಎಫ್‌ಬಿಸಿ ಸಾರ್ವೋಧ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶಸ್ತ್ರ ಪಕೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಭಂಡಾರ ತೀರ್ಯವಿಕೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದೆ. ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದರೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಶಸ್ತ್ರ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ, ರೆ-ಕೆ ಬಡಿತಕೆ ತೆರೆವು ಮತ್ತು ಭಂಡಾರದ ವಾಯು-ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು. ಎಸ್‌ಪಿ (ಸರಣಿ ತಯಾರಿಕೆಯ) ಲಘು ಹೋರಾಟ ವಿಮಾನ ತೇಜಸ್‌ನ ಆರಂಭಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ, ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂರಚನೆಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ, ವೈಮಾನಿಕ ದತ್ತ ಸಂಚಯ ಕಾಯಂಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಮಾದರಿಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾಯಂಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ಇತರ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಧನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ: ವೈಮಾನಂತರಿಕ್ ಸಂರಚನೆಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಂದು ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ನಿರ್ದರ್ಶಿತ ದರ್ಜೆಯ ಇಂಗಾಲದ ತಂತ್ರಗಳ ವಿಕಾಸ; ಎಡಿಟ ದ “ಫಾರ್ಕ್ಸ್” ಯುವವಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ೧/೮ ಪ್ರಮಾಣದ ರಡಾರು ಹೀರುಕ ಸಂರಚನೆಯ ವಾಯು ಅಂಶಗ್ರಹಣ ನಾಳ; ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಬಲ್ಲ, ಎಆರ್‌ಎಲ್ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಜಿವಮಾರ್ಪಾರ್ ಅಧರಿತ ಹಲಾಲಿ

ಸಂವೇದಕಗಳ ವಿಕಾಸ; ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್ ನಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪಡೆಯಲು ಡಿಬಿಎಲ್ ಪ್ರಸ್ತೀಯಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡ ಹಾಗೂ ವಿಕಸಿತ ಎಆರ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಐಪಿ ಕೋರ್; ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಇಸ್ತೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಿವಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ ಮಾರ್ಕೆ ಇ ಮೇಲಿನ ಸದ್ದರಿಮೆ ಪರೀಕ್ಷೆ; ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಿಟ್ ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ “ದೃಷ್ಟಿ”; ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ವಿಜ್ಞಾನ / ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ / ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸಾರವನೆಗೊಂಡ ವಾಯು - ಸೌರ ಸಂಕರಿತ ವೈವಸ್ಥಿತಿಗಳು (WiSH), ಇತ್ಯಾದಿ. ನಾಗರಿಕ ಹಾಗೂ ಸೇನಾ ಪದೆಯ ವಿಮಾನಯಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪಸರಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳ ತಾತ್ತ್ವರ್ಯಾವನ್ನು ಈ ನನ್ನ ವರದಿಯ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾಗರಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ಕೊಡುಗೆ

ಪ್ರಸಕ್ತ ೨೦೧೮-೨೦೧೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿ-ಗಿನ್‌ ವಿಮಾನವನ್ನು ಹಾರಾಟ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ತದನಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾ ಹಾರಾಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಯಶಸ್ವಿಗೂಡಲು ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರ, ಎಎಸ್‌ಟಿಎ-ಎಎಎಫ್, ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್, ಡಿಜಿಟ್‌ಲೈಎಸ್‌ಹಬಾಗಿತ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತತ್ವರಶೇಯೇ ಜೀವಾಳ. ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿ-ಗಿನ್‌ ಕುರಿತಾದ ಒಟ್ಟು ೧೫ ವಿನ್ಯಾಸ ವರದಿಗಳು, ೧೪ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾ ಏವರ ಪಟ್ಟಗಳು, ೧೯ ಪರೀಕ್ಷೆ ವರದಿಗಳು, ೨೦ ಸಂಪ್ರದ್ಯತ್ತಾಂತ್ರಿಕ ವರದಿಗಳು, ಇ ತನಿಖಾ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ೧೦ ಇತರೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್ ಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿ-ಗಿನ್‌ ವಿಮಾನದ ವಿನ್ಯಾಸ ಸಂಬಂಧಿತ ೪೦ ಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್ ಅನುಮೋದಿಸಿತು. ಸಾರಸ್‌ನ ಸಂರಚನೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿ, ೧೧ ವೈವಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್ / ಆರ್‌ಸಿಎಮ್‌ಎ ಅನುಮೋದಿಸಿತು. ಆನಂತರ ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿ ಇ ಎನ್‌ ವಿಮಾನ ವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಎಚ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಹಾಗೂ ಶೇಕ್ ಡೋನ್ ಹಾರಾಟ ವೈವಿರಿಗೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ನೀಡಲಾಯಿತು. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ತಿ

ಚಿತ್ರ. ೪. ಸಾರಸ್ ಎಮ್‌ಕೆ ಇ - ಪ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅವೃತ್ತಿ

ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮುಕ್ತಿರ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಜನಪರಿ ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದಡಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿ ಇವನ್ ನ ಜಾಲಕ, ಪಿಟಿ ಇ ಹಾಗೂ ಪಿಟಿ ಇ ವಿಮಾನಗಳ ಮೂರ್ವ ಚಾಲಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಮಿತಿಯು ವಿಮಾನದ ತುರ್ತು ಇಳಿಯುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಸಮಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಸಮಿತಿಯ ಸಮೀತ ದೋರೆ ನಂತರ ಸಮಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಹಾರಾಟ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ವೈಟಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ಈ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಸಾರಸ್ ಪಿಟಿ ಇವನ್ ವಿಮಾನವು ಇಂದಿಗೆ ಮೂರು ಯಶ್ಸಿ ಹಾರಾಟಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾರಸ್ ನ ವರದನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹಾರಾಟವು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರಾದ ಸನ್ನಾನ್ಯಾಸ ಡಾ. ಹರಿವರ್ಧನ ರವರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಿರಿಮೆ. ಮುಂಬರುವ ೩-೮ ತಿಂಗಳಾಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಸ್ ನ ಸುಧಾರಿತ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಹಾರಾಟಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬಗೆಯ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಇ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಹೊರಬಲ್ಲ ಸಾರಸ್ ಲಘು ಸಾರಿಗೆ ವಿಮಾನದ ವಿಕಾಸದ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಮಾನದ ಚೌಕಟ್ಟನೋಳಗೇ ಆಸನ ವೈವಸ್ಥಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕು ಹಾಗೂ ಶಾಚಾಲಯ ವಿಭಾಗಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು

ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಇ-ಐ-ಎ ಆಸನ ವೈವಸ್ಥಯ ಸಂರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಮಾನದ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಅಥವಾ ಕೊಂಡವೂ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ೨೦೧೮ ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇ ಆಸನಗಳಿಳ್ಳ ಲಘು ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನದ ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಪತ್ತವನ್ನು ಸೂಕ್ತ, ಸಮರ್ಪಣ ಕೇಂದ್ರಾಡ್ಯಾಫ್ಲಿಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು (ಚಿತ್ರ.೪).

ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ನವ-ಪೀಠಿಗೆಯ ಹಂಸ ವಿಮಾನದ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಮಾನವು ನವ ನವೀನ ವೈಶೀಷಿಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಆಕಾರಣೆಗಳಿಂದರೆ ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಸ್ ಪಿಟಿ, ಕಡಿಮೆ ಇಂಥನ ಬಳಕೆಯ ಆಧುನಿಕ ರೋಚ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಂಬಿ ಏವಾಸಿ ಎಂಡಿನ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಫ್ಲಾಪ್‌ಗಳು, IFR ಅನುಸರಣೆ, ಚಾಲನ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮೂಗು ಚಕ್ಕ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಿರ್ ಪ್ರೈಮ್, ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ (ಹೆಚ್ಚಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಹಿಪ್ಪು), ಸುಧಾರಿತ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರ, ಉತ್ತಮ ಒಳಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ವಿನ್ಯಾಸ ಇವುಗಳೇ ಮೊದಲಾದವರು. ವೈಟಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದ ಈ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲಹೆಯಂತೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪಾಂಡರ್ ಮತ್ತು ಡ್ಷೆನ್‌ವಿನಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಫಟಕಗಳನ್ನು ವಿಮಾನದ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗಾಜಿನ ಕಾರ್ಸ್‌ಪಿಟಿ ಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಏವಿಯಾನಿಕ್ ವೈವಸ್ಥಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ೨೦೧೮ ರಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾದ “ವಿಂಗ್ ಇಂಡಿಯ ಇಂಬಿ” ರಲ್ಲಿ ವೈಟಿಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರ ಮತ್ತು ಮೆಸ್ಕ್‌ ವೈಮಾಂತರಿಕ್ ನಿಯಮಿತ ಕಂಪನಿಯ ಜಂಟಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಹಣಿಸುತ್ತೇನೆ. “ವಿನ್ಯಾಸ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ” ದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಕಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮೆಸ್ಕ್‌ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಯದ ನಂತರದ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮೆಸ್ಕ್‌ ಸಂಸ್ಥೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾವೈಪ್ರ ಏ ನಾಗರಿಕ ವೈಮಾನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಸ್ವದೇಶೀ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕಾ ನಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಓಡುಪಥ ಧಾರ್ಷಿಗೋಚರ ನಿರ್ಣಯ ವೈವಸ್ಥ “ದೃಷ್ಟಿ” ೧೦೧ ವೈವಸ್ಥಗಳನ್ನು (೧೨ ವೈವಸ್ಥಗಳನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ವೈವಸ್ಥಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ) ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವು “ದೃಷ್ಟಿ” ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಕನಸಾದ “ಸ್ವದೇಶೀ ಉತ್ಪತ್ತಿ” ಯನ್ನು ನನಸುಮಾಡಲಿದೆ (ಚಿತ್ರ.೫). ಈ ಯಶ್ಸಿನ ನಂತರ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ “ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಹವಾಮಾನ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವೈವಸ್ಥ” (AWMS) ನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ೨೦೧೯ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ AWMS ನ್ನು ಸ್ವದೇಶೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ಮೊದಲ ನಿಲ್ದಾಣವಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ವೈವಸ್ಥರು ಗಾಳಿಯ ವೇಗ, ದಿಕ್ಕು, ತೇವಾಂಶ, ಒತ್ತಡ, ತಾಪಮಾನ, ಇಬ್ಬನಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಷಿಗೋಚರವನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ. ೫. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ದೃಷ್ಟಿ

ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ FPGA ಆಧಾರಿತ IPcore ಉಗಳ ರ ವಿನ್ಯಾಸ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏವಿಯಾನಿಕ್ ವೀಡಿಯೋ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಮಾಣಿತ RTCA DO-188L ನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

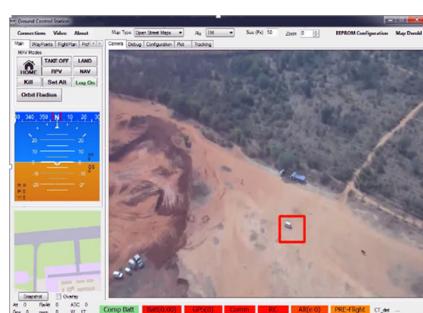
ದೇಶದಲ್ಲಿ FPGA IPcore ಆಧಾರಿತ DO-188L ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಚೋಕಬ್ಲಿನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು CEMILAC ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ ೨೦೧೮ ರಲ್ಲಿ ಗಿರಿ RTA ಕಾರ್ಬಿಟ್ ಅಣಕು ಮತ್ತು ಏವಿಯಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಸೈಜ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಘೋಳುಮಾಡನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಯಶ್ಸಿಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು (ಚಿತ್ರ ೬). ಇದನ್ನು ಕಾರ್ ಪಿಟ್ ನ ವಿನ್ಯಾಸದ ಅಧ್ಯಯನ, ದಕ್ಷತಾಶಾಸ್ತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವರಹಿತ ವಾಯುಯಾನ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಯಂಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಭೂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು NALUAV ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಕ್ಷತೆಗಳಲ್ಲಿ UAV-SUCHAN ಸ್ವಾಯಂಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಹಾರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. SUCHAN UAV ಯ ಸಹಿತ್ಯತೆಯು, ರೆಕ್ಕೆಯ ಹಾಯು ಮತ್ತು ಘಟನೆಯ ಕೋನದ ಮಾಪಾಡಿಸಿನಿಂದೆ ಈ ನಿರ್ಮಿತ ದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಮಿತಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. UAV ಯನ್ನು ಲಿಪ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾಪಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರ್ಮಿತಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿರಿಗಳಾಗಿ ಆಫ್‌ಲೈನ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥರಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ ೬.ಅ.ಆ). VTOL UAV ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ತಲುಪಿದೆ. ವಾಯು-ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿನ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ, VTOL ಸಂರಚನೆಗಳಾಗಿ ರೋಚೋಟ್‌ಕ್ಸ್ ವಿಕಸನಗೊಂಡು ಎರಡು ಉತ್ತನ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ ೮). ಏಕ ಕಾಪ್ರ್‌

ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿವಿಲ್‌ಮ್ಯಾಂಚ್‌ಆರ್

ಚಿತ್ರ ೬. ವಿನ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಆರೋಟಿವ್ ಉಪಕರಣ ಕೋಣೆ

ಚಿತ್ರ ೬. (ಅ) ಸುಜನ್ ಯುವವಿಯಿಂದ ಸೈಜ ಸಮಯದ ವಸ್ತು ಜಾಡಣೆ (ಆ) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಪ್ರದೇಶದ ಗೂಗಲ್ ನಕ್ಷೆ (ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರದೇಶ)

ನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಭೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು (ಪ್ರತಿಮುಖ ಬಂಗಾಳ ಬುದ್ಧಾನ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೋನೆಹುರ್ ಬಜಾರ್‌ನ ತೆರೆದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಳಿ) ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯-೨೦ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕಿರುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಪ್ರದೇಶದ ಆತೋಫ್‌ಮೊಸೈಕ್ ಮತ್ತು ಡಿಟಿಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಮಾದರಿಗಳಾಗಿ ಆಫ್‌ಲೈನ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥರಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ ೬.ಅ.ಆ). VTOL UAV ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ತಲುಪಿದೆ. ವಾಯು-ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿನ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ, VTOL ಸಂರಚನೆಗಳಾಗಿ ರೋಚೋಟ್‌ಕ್ಸ್ ವಿಕಸನಗೊಂಡು ಎರಡು ಉತ್ತನ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ ೮). ಏಕ ಕಾಪ್ರ್-

ಚಿತ್ರ ೬. ೨ ಕಿ.ಗ್ರಾಂವೆಟ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ೧ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಚಿತ್ರ. ಅಭಿಯಾಸ

ತಂತ್ರಕುಶಲತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ತಂತ್ರಕುಶಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ “ಮಿರಾಜ್” ವಿಮಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಎಸ್‌ಬಿಆರ್ - ರಾವೈಪ್ರು ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಹಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದರೆ - (ಅ) ವಿವಿಧ ಶಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಉಗಾಣಾಗಳ ಏಕೀಕರಣ. ಆಯುಥಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೇರೆಡಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಕ್ಕೆ ಜಾಲ ರಹಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. (ಆ) HSLD ಸಂರಚನೆಯುಳ್ಳ ಮಿರಾಜ್ ವಿಮಾನದ ವಾಯು-ಯಾಂತ್ರಿಕ ಭಾರ ವಿಶೇಷಣೆಗಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ HSLD ಸಂರಚನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. (ಇ) ಮಿರಾಜ್ ೨೦೧೦ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ FOC stores ನ್ನು ಬೀಸುತ್ತೇನಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. (ಕ) ಹಾರಾಟ ಅನುಮತಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಶೇಷಣೆಗೆ ದತ್ತವನ್ನು ನೀಡಲು ಹೊಸ ಶಾಸವ್ಯಳ್ಳ ಮಿರಾಜ್ ವಿಮಾನದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಕೊಡುಗೆಗಳು, ತಂತ್ರಕುಶಲತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಾವಲಂಬಿಯಾಗಿಸಿದೆ. ಎಫೋಟಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ, ರಾವೈಪ್ರವು ಶಬ್ದಪೂರ್ವಾಂತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಗುರಿಕಾರ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ‘ಧ್ವನಿ

ಚಿತ್ರ. ೧೦. ೧೨ ತಾಪ ನಿಯಂತ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಜೋನ್ ಹಾಟ್ ಬಾಂಡರ್

ಆರ್ಥರಿತ ಹೊಡತ ಗುರುತುಹಚ್ಚಿಪಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ (ಚಿತ್ರ.೧). ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭೂಸೇನೆ, ನೌಕಾದಳ, ವಾಯುಸೇನೆ, ಸಿಆರ್‌ಪಿಎಫ್, ಸಿಎಸ್‌ಬಿಆರ್, ಎನ್‌ಎಸ್‌ಜಿ, ಗಡಿರಕ್ಷಣಾದಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸೇನಾಬಲಗಳಿಂತಹ ತಂತ್ರಕುಶಲತೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಭಾರತದುದ್ದಕ್ಕೂ ೨೦೧೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗುಂಡುಹಾರಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗೊಳಿಸುವದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಇ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯಕೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡರೆ, ಈ ಸ್ವದೇಶೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉತ್ತಮ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೇನಾಬಲಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕೆಯೊಂದಿಗೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ನಂತರದ ಸೇವೆಗಳಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಭಾರತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಒಡಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಸ್ವದೇಶೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಇಂತಹದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಶೇಕಡಾ ೩೦ ರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಫೋಟಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ವಲಯದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ

ಹಗುರವಾದ ವಾಹಕ ಪಾಲಿಮರ್ ಸಂಯೋಜಿತ ಏವಿಯೋನಿಕ್ಸ್ ಆವರಣ, ಮೋಟರ್‌ಬಿಲ್ ಹಾಟ್ ಬಾಂಡರ್ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ ಹೈಟ್ರಿಡ್ ಆಂಡ್‌ಎಲ್‌ಎಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಎಫೋಟಿಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಟಿಂಟಿ (TOT) ಹಂತ ತಲುಪಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹಷ್ಟಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಿಎಸ್‌ಬಿಆರ್-ರಾವೈಪ್ರ, ಎಫೋಟಿಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯಿಕರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿ ಜೋನ್ ಹಾಟ್ ಬಾಂಡರ್ನ ಜಿತ್ತಿ.೧೦) ಉತ್ಪಾದನೆ, ವ್ಯಾಪರೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯಿಕರಣಕ್ಕಾಗಿ MSME ಉದ್ದೇಶಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ M/s ಸ್ಯಾನ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಂಡ್‌ಎಂಫ್ಸ್ ಮತ್ತು M/s ಅಜಯ್ ಸೆನ್ರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಎರಡು ಮಾನ್ಯವಲ್ಲದ ಪರವಾನಗಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (Non-Exclusive Agreement) ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಇವರದು ವಿಮಾನಯಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳ MRO, IAF ಬೇಸ್ ಮತ್ತು ಗಾಳಿ ಕೇಂದ್ರದ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳಿಸಿಲಿವೆ. ಸಿಎಸ್‌ಬಿಆರ್-ರಾವೈಪ್ರ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನೆರವು, ಪ್ರಸರಣ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ತಯಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ MSME ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ತನ್ನ ಸಹಾಯ ಹಷ್ಟು ನೀಡಲಿದೆ.

ರಾವೈಪ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಕಾರ್ಬನ್ ತಂತ್ರವಿಗೆ ಸೆಮಿಲ್ಯಾಕ್ಸಿನಿಂದ ಮೇ ೨೦೧೯ರಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ದೂರೀಡಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯವು (MOD) ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ೧೦೦ TPA ಕಾರ್ಬನ್ ತಂತ್ರವಿನ ಪ್ಲಾಟನ್ನು ಮಿಥಾನಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತೀಯೆಯ ಮಾರ್ಪಾದುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಕೂಡಾ ಮದ್ದಂತರ ಮಾಡ್ಯಲ್ಸ್ ಶ್ರೇಣಿಯ ಕಾರ್ಬನ್ ತಂತ್ರವಿನ ಟಿಸ್ಟ್‌ಲ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೇಣಿಗಳ ತೇವದ ನೂಲುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಮಾರ್ಪಾದುಗಳ ತಂತ್ರಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು.

ಎಡಿವಿಯ ಎಲ್‌ಸಿ‌ಎ - ತೇಜಸ್

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಸಿಎಸ್‌ಎಂ‌ಆರ್-ರಾವೈಪ್ರತನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ರಾವೈಪ್ರದ ಆಧುನಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ವಿಭಾಗವು ಸಂಯೋಜಿತ ರಚನೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ, ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಎಲೋಸಿಇ ಸರಣಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ, ಎಸ್‌ಪಿ ೨ ರಿಂದ ಎಸ್‌ಪಿಗಳ ರ ವಿಮಾನದ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಫಿನ್ ಮತ್ತು ರಡ್‌ರೂ ಹಾಗೂ ಏಳು ಜೊತೆ ಟೋಸರ್‌ ನಾಳ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಕಾರ ನಾಳದ ಅಗ್ರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಟಿಎವ್‌ಮೋ‌ಎಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೂರು ಮಧ್ಯದ ಘೂಸ್‌ಲಾಜ್ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಪಿಗಳ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ಟಿಎವ್‌ಮೋ‌ಎಲ್‌ನಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿದೆ. ಎಂಟು ಜೊತೆ (ಒಂದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು) ಎಸ್‌ಪಿ ೯ ರಿಂದ ಎಸ್‌ಪಿಗಳ ವಿಮಾನದ ಎಮ್‌ಎಲ್‌ಜಿ ಮುಂಭಾಗದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮತ್ತು ಫೇ-ರಿಂಗ್‌, ಹತ್ತು ಜೊತೆ ಎಸ್‌ಪಿ ೮ ರಿಂದ ಎಸ್‌ಪಿಗಳ ವಿಮಾನದ ಎಮ್‌ಎಲ್‌ಜಿ ಹಿಂಭಾಗದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮತ್ತು ಫೇ-ರಿಂಗ್‌ ರಾವೈಪ್ರದಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿದೆ. ಫಿನ್, ಚೆಕ್‌ವ್ಯಾಣಿ ಮತ್ತು ಆರು ಮಧ್ಯದ ಘೂಸ್‌ಲಾಜ್ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಟಿಎವ್‌ಮೋ‌ಎಲ್ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಎಲೋಸಿಇ - ತೇಜಸ್ ವಿಮಾನದ ಮೂರು ರೂಪಾಂತರಗಳು ಸಹಾ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹೊದಿಕೆ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಿಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಿಎಸ್‌ಎಂ‌ಆರ್-ರಾವೈಪ್ರದ ಎಲೋಸಿಇ - ತೇಜಸ್‌ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ತಂಡದಿಂದ ಕ್ಲೀಯರ್‌ನ್ನು ದೊರೆತಿದೆ. ಎಲೋಸಿಇ - ತೇಜಸ್‌ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇವಲ್‌ಎಸ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಬೆಂಬಲ ನಿಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ವರ್ಣನ್ನು ಎಲೋಸಿಇ ಮತ್ತು ಸುಮೋಯ್ ವೇಕ್ ಮಾದರಿಗಳಿಂದಿಗೆ ವರ್ಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾವೈಪ್ರದ ಸಂರಚನಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗವು (STTD) ಎಲೋಸಿಇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರ ವಿಮಾನದ ಸಂಯುಕ್ತ ರೆಕ್ಯೂಲ್ ಸ್ಥಿರ ಪರೋಲಾಫಿಕ್ ಲೋಡ್‌ನ ಗಳನೆ, ಗಾಳಿ ಗುರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ್ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಹೊಡೆತದ ವಿಶೇಷಣೆ. ಎಲೋಸಿಇ ಎಫ್‌ರೋ ಇಂಥನ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸ್ಥಿರ ಸಂರಚನಾತ್ಮಕ ಬಲದ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಎಲೋಸಿಇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರ ವಿಮಾನದ ಸ್ಥಿರ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಮರು ಇಂಥನ ತನಿಖೆ ರಚನೆಯ ಸ್ಥಿರ

ಬಲದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಎಲೋಸಿಇ ವಿಂಗ್ ರೂಟ್ ಫಿಟ್‌ಂಗ್ ಬಾಕ್‌ನ ಹಾನಿ ಸಹಿಪ್ಪಣೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ವಿವಿಧ ವಿಸ್ತೀರ್ಣತೆಯುಳ್ಳ ಲೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ವೈಟೆಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್, ಎಡಿವಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ ಆಧುನಿಕ ಮಧ್ಯಮ ಯಾಧ್ಯ ವಿಮಾನದ (ಆರ್‌ಮ್‌) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಆರ್‌ಮ್‌ದ ಸಂರಚನಾತ್ಮಕ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ರಾವೈಪ್ರತನ್ನ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದೆ. ಆರ್‌ಮ್‌ದ ವಿಮಾನಯಾನ ಯಂತ್ರ ವಿಶೇಷಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಕವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಿಮ್ಯೂಲೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ವಿದ್ಯುತ್ತಾಂತೀಯ ಕೇಂದ್ರದ (ಸಿಇಎಮ್) ತಂಡವು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅರೆ-ವಿಶೇಷಣಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಕಿರಣ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಪ್ಪಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಎಸ್‌ಬಿಆರ್ ವಿಧಾನದಿಂದ ಆರ್‌ಮ್‌ ಕಡಿಮೆ ಆರ್‌ಸಿಎಸ್ ಎಂಜಿನ್ ನಾಳದ ಚದುರುವಿಕೆ ವಿಶೇಷಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಂಕೀರ್ಣ ನಾಳದ ಆರ್‌ಸಿಎಸ್ ಮತ್ತು ರಡಾರ್ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಿವ ವಸ್ತುಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಜ್ಯಾಮಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರಾವೈಪ್ರದ ಇತರ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದರೆ : (೧) ಡಿಆರ್‌ಡಿಎಲ್‌ಗಾಗಿ ಕ್ಷೀಪಣಿ ಮತ್ತು ರಾ-ಕೆಟ್ ಸಂರಚನೆಯ ವಿವಿಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮೇಲ್ಮೈನ ರೂಪಾಂತರದ ವಾಯುಬಲ ವೈಜ್ಯಾನಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಗಾಳಿ ಸುರಂಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು, (೨) ಫಾರ್ಕೆಟ್ ಯುವವಿಗಾಗಿ ಸರ್ವೋಟ್‌ನ್ನು ವಾಯು ಸೇವನೆ ನಾಳವನ್ನು ಬಾಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕೋರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ನಾಳವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಕರಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಡಿಲೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ. (೩) ಈ ಆರ್‌ಪಿ ವ್ಯಾಂಕೆಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಗಗೊಂಡಿದ್ದು, ರೀಟೆ ವ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ಹಾರಾಟ ಪ್ರೋಪೆಲ್‌ರೂ ನ (ಚಿತ್ರ.೧೧) ೨೫೫೦rpm ನಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ಒತ್ತಡ ರೀಟೆ ಜಾರಜಿ ನಷ್ಟಿಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. (೪) ASRAAM ಸಂಯೋಜಿತ Su-30 MKI ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಿವಿಟ ಆಧಾರಿತ

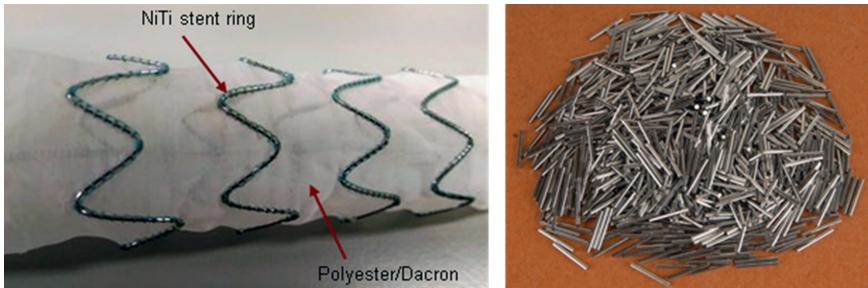
ಚಿತ್ರ. ೧೧. ಪಿಟಿಂಗ್, ಪಿಟಿಂಗ್, ಪಿಟಿಂಗ್ ಎಂಜಿನ್

ಬೀಸು ವಿಶೇಷಣೆ ಮತ್ತು ASRAAM ಅಡಾಪ್ರೋನ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆ, (ಒ) ಡಾನಿಫಿಯರ್ Do 228 ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಟ್‌ಬ್ರೂ ರಾಡೋಮಿನ ಸಂಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಜಿವಿಟ, ಸಲಕರಣಾ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಒಳಹರಿವು ದತ್ತಾಂಶದ ವಿಶೇಷಣೆ ಮತ್ತು (೩) ಮಿಗ್-೨೬ ವಿಮಾನದ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಗೇರ್ ಗಾಗಿ ಜೀವನ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಧ್ಯಯನ.

ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಗಳು

ವೈಟೆಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ ಇವರದರ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಯೋಗವ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ವಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಯಾಗಳ ಸುರಂಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನದ ವಿವಿಧ ನೋಸ್ ಸಂರಚನೆಗಳ ಬೌಂಡರಿ ಲೇಯರ್ ಗ್ರಿಪ್ ಇರುವ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವಾಯುಬಲ ವಿಜ್ಞಾನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕೋಸ್‌ಪ್ರೋ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೌಲಭ್ಯವು (ಎಟಿಎಫ್), ಚಿತ್ರ. ೧೨. ಜಿಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ - ಎಲ್ ೪೦ SONC ನ ಅಕೋಸ್‌ಪ್ರೋ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಚಿತ್ರ. ೧೮. (ಅ) ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ನಿಕ್ಕಲ್-ಟೈಟಾನಿಯಮ್ ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಎ ಸೆಂಟ್ ರಿಂಗ್‌ನು ಪಾಲಿಯೆಸ್‌ರ್ / ಡಾಕ್ರನ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಹ್ಯನ್ ಮಾದರಿ (ಆ) ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋಮೋಲಿಫ್‌ಸೂಪರ್ ಎಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಎ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಷವಿಜ್ಞಾನ್ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ SCTIMST ಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇಸ್ಲೋದ ಉಡಾವಣ್ಣಾ ವಾಹನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಉಪವಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಾರಾಟ ಯಂತ್ರಾಶದ ಅಕ್ಸಿಸ್‌ಕ್ಸ್ ಅಹರತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉಡಾವಣ್ಣಾ ವಿನ್ಯಾಸದ ಆಪಿಮ್ಯೆಸೇಶನ್/ಸುಧಾರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾಹನದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಾರಾಟದಲ್ಲಿನ ಸಮಗ್ರತೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ನಡುವೆ ಎಟಿಎಫ್ ನಿಣಾಂಯಕ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಎಟಿಎಫ್ F08 ಮಿಷನ್‌ನ (ಚಿತ್ರ. ೧೯) ಜೈವಿಕ್‌ಲೋಡಿ MKII ವಾಹನದಲ್ಲಿನ ಎಲೋಲಿಂ ಸ್ಟ್ರಾಪಾನ್ ನೋಸ್‌ಕೋನ್ ಡೆಕ್ಸನ ನಾಲ್ಕು ದ್ರವ ಸ್ಟ್ರಾಪಾನ್‌ಗಳ ಅಕ್ಸಿಸ್‌ಕ್ಸ್ ಅಹರತೆಯನ್ನು ಮೊಣಿಗೋಳಿಸಿದೆ. ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉಪವಸ್ಥೆಯ ಕೂಡಾ ಅಕ್ಸಿಸ್‌ಕ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳಾದ SHAR ಅಟೋಕ್ಲೇವ್‌ ಮತ್ತು ವಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಅಟೋಕ್ಲೇವ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಎತ್ತಣ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರವು ಎತ್ತಣ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಸಾಧನೆಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರವು, ೨೦೧೮ ರಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್ ಶೈಳಿಯ ಆಕಾರ ಸ್ರೋತ ಲೋಹದ (ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಎ) ತಯಾರಿಕಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ಹೃದರಾಬಾದಿನ ಮಿಶ್ರ ಧಾತು ನಿಗಮ (ಮಿಧಾನಿ) ದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಮಿಧಾನಿಯೊಂದಿಗಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ

ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಎ ರಾಡ್‌ಗಳು, ಪ್ಲಾಕಾಗಳು, ತಂತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಟಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೊಣಿಗೋಳಿದ್ದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಇಡೀಗ ಮಿಧಾನಿ ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರವು ಮಿಧಾನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬಯೋ ಮೆಡಿಕಲ್ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಯು ೨೦೧೮ ರ ಜೂನ್/ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ೨೦೧೯ರ ಶ್ರೀಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಮೊಣಿಗೋಳ್ಳುವ ಸಂಭವಿದೆ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಮಾರು ೨೦% ನಿಕ್ಕಲ್-ಟೈಟಾನಿಯಮ್ ಆಕಾರ ಸ್ರೋತ ಲೋಹವನ್ನು ಆಯೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚಿತ್ರ ತಿರುನಲ್ ಹೃದ್ಯಕ್ಕೆಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ (SCTIMST) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ, ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರವು ಮತ್ತು SCTIMST ನಿಕ್ಕಲ್-ಟೈಟಾನಿಯಮ್ ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಎ ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಹ್ಯನ್ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮೊಣಿಗೋಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ ಮಾದರಿ ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಹ್ಯ ತಾಗಾಗಲೇ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು SCTIMST ಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ (ಚಿತ್ರ. ೧೯ಅ) ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸೂಪರ್ ಎಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಕ್ಕಲ್-ಟೈಟಾನಿಯಮ್ ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಎಯ

(ಚಿತ್ರ. ೧೯ಆ) ಜೈವಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಷವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು SCTIMST ಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಎಫ್‌ಟಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಆಸ್ಕ್ಯೂಡ್ ಪದರದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಎಲ್‌ಎಂ‌ಎಲ್‌ಎಲ್‌ರಿಕ್ ಸಲ್ಲೂರ್‌ ಆಸಿಡ್ ಸಂಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಉತ್ಪಾದನೆ ತುಕ್ಕ ನಿರೋಧಕ ಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಮೇಶ್ವರದ ಮಂಡಪಂ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ೧೨ ತಿಂಗಳಿಗಳ ಕಾಲ ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರೋಮಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಮುಕ್ತ ಆನೋಡ್ಯೆಜೆಂಸ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು RCMA, CEMILAC ನಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರ ಎಚ್‌ಎಲ್‌ ಮತ್ತು ಇತರ ವೇಮಾಂತರಿಕ್/ ವಿಮಾನದ ಕ್ರೋರಿಕೆಗೊಳಿಂದಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರವಾನಗಿಗಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದೆ. ಸಂವೇದಕ ಮತ್ತು ಆಕ್ಸ್‌ವೇಟರ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, NAL-GTSM-14xx ಗೇರ್ ಟೂಟ್ ಸಂವೇದಿ ಪಟಕಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಜಿವ್‌ಮಾರ್ಪಾರ್ ಸಂವೇದಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಎಲ್ಲಾ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮೊಣಿಗೋಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ARAI ನಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಟಿವಿಸ್‌ ವಿಕ್ರೊ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ೧೩೦೦೦ km ಸಹಿಪ್ಪತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮೊಣಿಗೋಳಿಸಿದೆ. ಜಿವ್‌ಮಾರ್ಪಾರ್ ಸಂವೇದಕಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಇ ಅಂಗುಲ ವೇಘರ್ ತಯಾರಿಕಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಪೆಸಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೋರಿಕೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ (M/I ಜಯಶ್ರೀ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಪ್ರೈ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಟಿವಿಸ್ ಮೋಟಾರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕೊಯಮುತ್ತಾರಿನ ಟ್ರಿಕೋಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಧ್ಯೇಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವಕ್ಕನುಗೊಣವಾಗಿ, ಇಲ್ಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಒಳಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹೃದ್ಯಕ್ಕೆಯ ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯು ಶ್ಲಾಷ್ಟನೀಯವಾಗಿದೆ. ಎಫ್‌ಟಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಮಾದರಿಯ ಆಟೋಕ್ಲೇವ್‌ವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ

ಚಿತ್ರ. ೧೪. ಡೆಸ್ಟಾಪ್ಲಿ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್

ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಈ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್ ಕೈಗೆಟುಕುವ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಶಕ್ತಿ ಸೇವನೆಯಿಂಳು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದರ್ಜೆಯ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್‌ಗಳಾಗಿವೆ (ಚಿತ್ರ.೧೪). ಈ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್‌ಗಳ ಕೆಲಸದ ಪರಿಮಾಣ ೪೫೦ mm ವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ೫೦೦ ಟಟ್ಟ ಉದ್ದ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಿತಿ ೨೦೦೦ ಸೆ ತಾವಮಾನ ಮತ್ತು ೧bar ಒತ್ತಡ, ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರೋಧರ್ಮದೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಬಳಕೆದಾರರು ಇದರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಗಾತ್ರದ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದರ್ಜೆಯ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಡೆಸ್ಟಾಪ್ಲಿ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವೆನನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾನ್ಯವಲ್ಲದ ಪರವಾನಗಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (Non-Exclusive Agreement) ಬಂಗಳೂರಿನ M/s ಮಿಲ್ಸ್‌ ಎರೋ ಸೊಲ್ವೋಷನ್ಸ್‌ ಪ್ರೈ.ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಹಾಗೂ M/s ಡಾಟಾಸೋಲ್‌ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈ.ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್‌ಗಾಗಿ ಪಬಟಿ, ಮದ್ದಾಸಿನಿಂದ ಮೊದಲ ಆದೇಶ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ ಹೈಪ್ರಿಡ್ ಆಂಟೋಲ್ಕೇವ್‌ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮೂರು ೧೫kW WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ (ಅ) ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ (ಐ) ಕ್ರೈಸ್ಟ್

ಚಿತ್ರ. ೧೫. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿಯ ರಿನಿವೇಬಲ್ ಫಾರ್ಮನಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಿದ ೧೦kW WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (ಇ) ಎವರೋಸಿ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಒಟ್ಟು ಐದು WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಸ್ & ಟಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಾಲುದಾರರಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಪರ್ಕಾ ರಿನಿವೇಬಲ್ ಎನ್ಜಿನ್ ಸೋಸೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಎಆರ್ಎಎಸ್) ಇವರ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಈ WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಗಳಿ - ಸೌರ ಹೈಪ್ರಿಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ಎವರ್‌ಎವರ್‌ಟಿಂರ್ಲೀ ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮೇಲ್ಲಿಜಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜೂನ್ ೩೦, ೨೦೧೮ರಂದು ಉದಾಧಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎವರೋಮಾರ್ಟ್ - ಕ್ರೀಕ್ಟ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಲೈಟಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಎಫ್‌ಟಿಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ವರ್ಷ ೧೦kW ಮತ್ತು ೧೫kW WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಿನಿವೇಬಲ್ ಫಾರ್ಮನಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ರ.೧೬) ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಿದ ೧೦kW WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ ಆವರಣದ ಸಬ್‌ಸ್ವೀಷನಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನವರೆಗೆ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೨೦೦ ಯುನಿಟ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ವೀಷನಲ್ಲಿ ಲೈಟಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ

ಚಿತ್ರ. ೧೬. ಅಲೂರ್ ಕೆರೆಯ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರ್ಷೋಟ್

ನಾಗರಭಾವಿಯ ಕೆಡಿಲ್ ಸ್ಯೂಟಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿಸಿದ ೨೦kW WiSH ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೯೦೦೦ ಯುನಿಟ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಿಡ್ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದೆ. ಎರಡೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲೀ ಪ್ರಪಂಚ ಬಾರಿಗೆ ವರ್ಷೋಟ್‌ನ್ನು (ಚಿತ್ರ.೧೬) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಲೂರ್ ಕೆರೆಯ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೂಚಕಗಳು

ಈ ವರ್ಷ, ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ತುಂಬಾ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಸ್ವಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ೨೦೧೮-೨೦೧೯ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಜಿಸಂಮಂ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೆ ೨೧.೬ ಕೋಟಿ ರೂ ಮೌಲ್ಯದ ಇಂಧ ಹೊಸ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ೧೬.೦೯ ಕೋಟಿ ರೂ ಮೌಲ್ಯದ ಇಂ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್ ಏಡ್ ಯೋಜನೆಗಳು. ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್‌ನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗೆ ೨೫೧.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ವಿಚು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯದ ಬಾಹ್ಯ ಹಣ ಹರಿವು ೧೨.೬೯ ಕೋಟಿ ರೂಗಳು ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೩೦ ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್‌ನಿಂದ ದೊರೆತಿದೆ. ಶೇಕಡಾ ೯೦ರಷ್ಟು ಬಾಹ್ಯ ಹಣ ಹರಿವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಬಾಹ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ೨೪ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳಿಂದರೆ - IVHM ಗಾಗಿ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಟ್ರೋಸ್‌ ಬಳಸಿ ಹನಿವೆಲ್

ಕೆತ್ತ ೧೨. ಆರೋಟಿವ್ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕ ಸ್ಥಳದ ಪ್ರತಿರೂಪವನ್ನು ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಟಿ ರಾಮ ರಾವ್ ಅವರು ಹೃದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ “ವಿಂಗ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಂಗ್ಲೆ” ದಲ್ಲಿ ಉದಾಧಿಸಿದರು

ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಸೊಲ್ಯಾಷನ್ಸ್ ಪ್ರೈ.ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ, ವೈಮಾಂತರಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬನ್ ತಂತ್ರವಿನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ರಿಲಯನ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ, ಫಾರ್ಮಾ ವಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಎಡಿವಯೋಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ, ಕಾರ್ಬನ್ ತಂತ್ರವಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಲಿಗ್ನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬಿಪಿಸಿಲ್ಲಾ ನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾಸ್‌ಗಾಗಿ ಬಿಳಿವಲ್ ನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ, M21E/IMA ಗಾಗಿ ಘ್ರಾನ್ಸ್ ಹೆಕ್ಸೆಲ್ ಕಂಪೋಸಿಟ್ಸ್ ನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ. ೨೦೧೨-೧೩ ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಿಂದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೨ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶೀಯ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ೨ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ೨ ಹಕ್ಕಾಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ, ಒಟ್ಟು ೨೯೧ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಂದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯೨ ಪ್ರತಿಕೆ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಹಾಗೂ ೧೪೯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರೈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಸ್ವಯಂ ಮೋಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಮೂಡಿದ ಕ್ರಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆರೋಟಿವ್ ಯೋಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ, ಪರವಾನಗಿಯೋಂದಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ/ ಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗವಣ,

ವಾರ್ಣಿಕ್ಯೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೋಷಣ ಮಾಡುವುದು, ಮೂಲಮಾದರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್-ರಾವೈಪ್ರೈ ಉದ್ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುಂಪನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಜಟಿಲತೆಗಳ ಮೇಲ್ಲಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ, ಡೆಸ್ಕ್‌ಪಾಪ್ ಆಟೊಲ್ಕೇವ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿರ್ಯೂಎನ್ ಹಾಟ್ ಬಾಂಡರನ್ನು ಓ ಜಿ.ಎಸ್‌ಎ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾಸ, ಜಿಎಂಆರ್ ಸಂವೇದಕಗಳು, ಆಟೊಲ್ಕೇವ್, ಓ ಕಿ.ವಿ. ನಿಂದ ೧೦ ಕಿ.ವಿ. ವಿಷಿಸ್ ಹೆಚ್. ದ್ಯಾ. ಕಾರ್ಬನ್ ತಂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರವಾನಗಿಗಳನ್ನು ೨೦೧೩ರ ಎರಡನೇ ಶ್ರೇಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ “ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಹಂಚಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾಡಲ್ಬೆ” ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮೆಸ್ಟೋ ಏರೋಸ್‌ಪೇಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನೊಂದಿದೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ ಹಂಸ-ಎನ್‌ಜಿ ಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರೈ ಹೃದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ “ವಿಂಗ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಂಗ್ಲೆ” ವಾಯುಯಾನ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆ

(Wings India 2018) ಹಾಗು ಆರೋಟಿವ್ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕ ಕೋಣೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪ (RTA mockup cockpit), ಸಾರ್ವಾವಿಮಾನ ಚಾಲಕ ಕೋಣೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪ ಮತ್ತು ಹಂಸ - ಎನ್‌ಜಿ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕ ಕೋಣೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಟಿ ರಾಮ ರಾವ್ ಅವರು ಮಾರ್ಚ್ ಲೆರಂದು ಆರೋಟಿವ್ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕ ಕೋಣೆಯ ಪ್ರತಿರೂಪವನ್ನು ಉದಾಧಿಸಿದರು (ಜಿತ್ತೆಲ್ಲ). ಅಲ್ಲದೆ, ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನದ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಂತ್ ಸಿನ್ಹ್ ಕೊಡ್ಡಾ ಮಾರ್ಚ್ ಗೆ ಅಂತರಂದು ರಾವೈಪ್ರೈ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಾರ್ವಾವಿಮಾನ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಎಸ್‌ಎಆರ್ - ರಾವೈಪ್ರೈ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಕಾ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗು ಉತ್ತನ್ಸುದ್ದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು “ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ” ಕ್ಕೆ ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರೈ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಿತ್ವ ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವೈಮಾಂತರಿಕ ಆರ್ & ಡಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ಬ್ರಾಂಡ್ ಇಮೇಜನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ವೈಮಾಂತರಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಪರಿಣತಿ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ೨೦೧೨-೧೩ ಬಳಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವ ವರ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಯು ಎನ್ ಸಿನ್ಹ್ (ನಿವೃತ್ತ ವಿಜ್ಞಾನಿ), ವೈಟ್‌ಸಂಮಂ-ರಾವೈಪ್ರೈ ದ ಸಮಾನಾಂತರ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹವಾಮಾನ ಭವಿಷ್ಯದ ಪ್ರವರ್ತಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇವರಿಗೆ ಡಾ. ಎಪಿಜೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಕೆಲಾಂ ಜೀವಮಾನ ಸಾಧನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು, ಅವರ ನಾಕ್ಷತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯುಳ್ಳ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇವರು ಈ ಗೌರವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ಕೆಲವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿಯ

ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ
ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿ ಅಯ್ಯಾಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ
ಕೆಲವು ಸಹದೇಶೋಗಿಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನಾ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ಮನ್ವತ್ವ ದೊರೆತಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೃದಯ
ಮೊರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ
ಕಾರಣಕರ್ತವಾದ ಸಂಪೋಧನೆ ಮಂಡಳಿ,
ವಿಭಾಗಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಿತಿಗಳು,
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ವಹಣಾ

ಮಂಡಳಿ ಇವುಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಯಿಸಂಮಂನ ಮಹಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ವೈಜ್ಯಿಸಂಮಂ ನವದೇಹಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ನಂಭಿಕೆಯಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಬಿ., ಇಸ್ಟ್ರೋ, ಡಿಜಿಸಿಎ, ಎಡಿಎ., ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್. ಏರ್ ಹೆಡ್ ಕ್ರೌಟರ್ಸ್, ಎ.ಆರ್.ಡಿ.ಬಿ., ಡಿ.ಎಸ್.ಟಿ., ಡಿ.ಎ.ಇ., ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಎಮ್.ಬಿ.ಇ.ಎಸ್. ಹಾಗೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ

ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಮಗೆ ಹಲವಾರು
 ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ನೀಡಿದ,
 ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.
 ವೈಜ್ಯಾಸಂಮಂ - ರಾವೈಪ್ರದ ಎಲ್ಲಾ
 ವಿಜಾಪುರಿಗಳ ಮತ್ತೆ ಸಹೋದ್ರೋಗಿ
 ವೃಂದಾವರ ನಿರಂತರ ಸಹಾಯ
 ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃತ್ಯಾವಚಕ
 ವಂದನೆಗಳು.

ಜಿತೇಂದ್ರ ಜೆ ಜಾದವ್ ನಿದೇಶಶಕ್ತರು